

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20—, za inozemstvo Din 50—; posamezna številka Din 2— ♦ Uredništvo in uprava Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 196

Leto VIII

Celje, dne 19. marca 1937

Štev. 5

Gnojnico v hmeljišča

Gnojnico pri nas večinoma še vse premalo cenimo ter jo tudi ne izrabljamo dovolj. In vendar je gnojnica izvrstno domače dušičasto gnojilo, ki v obilni meri lahko nadomesti sorazmerno mnogo dražja umetna gnojila. To je važno zlasti pri hmelju, ki mu često moramo pomagati z dušičnatimi gnojili. Pri nas smo uporabljali doslej v ta namen večinoma čilski soliter ter apneni dušik, in če bi z istim uspehom lahko uporabljali gnojnico, bi se vsekakor s tem zopet precej znižali pridelovalni stroški v našem hmeljarstvu.

Sestava gnojnice je seveda zelo različna in zavisi od boljše ali slabše gnojnične jame, načina krmljenja živine in prav posebno še od okolnosti, kako stara je gnojnica, torej kako dolgo je že bila v jami. Povprečna gnojnica, kakor jo dobimo v naših gospodarstvih, vsebuje 0,25% dušika, 0,01% fosforne kisline, 0,55% kalija in 0,03% apna. Seveda je sestava gnojnice odvisna tudi od živine, od katere izvira. Tako je konjska gnojnica mnogo bolj koncentrirana in ima zlasti dušika mnogo več, zato pa fosforne kisline sploh skoro nima nič. Obratno je pa svinjska gnojnica zelo prazna in ima komaj polovico prej navedenih snovi. Radi tako različne sestave gnojnice imajo tudi gospodarji različno mnenje o njej; nekdo jo je uporabljal in dosegel z njo prav dobre uspehe, drugi sploh nobenih, tretji pa si je celo škodoval, ker je z njo spalil rastline.

Poudariti je treba posebej, da gnojnica sploh vsebuje zelo malo fosforne kisline in da moramo zato obenem gnojiti tudi s fosfornimi gnojili, če zalivamo z gnojnico, ker nam sicer rastlina le prerada zdvija. To je važno zlasti pri hmelju.

Za uporabo gnojnice niso primerne apnenaste zemlje, ker v teh amoniak iz gnojnice prehitro izpuhti. Zato se zalivanje apnenaste zemlje z gnojnico ne more priporočati. Kdor ima taka zemljišča, boljše izkoristi gnojnico, če z njo poliva kompost in potem s tem gnoji apnenasto zemljo.

Gnojnica je tudi gnojilo, pri katerem izgubimo zelo mnogo hranilnih snovi, če jo pravilno ne uporabimo. Najmanjša bo ta izguba, če jo takoj, ko jo polijemo, tudi zagrebemo v zemljo. Če tega ne storimo, gre že v teku prvih osem dni polovico hranilnih snovi v izgubo. Čim bolj nepropustna je zemlja, tem večja je ta izguba. Zato pa se zlasti razvažanje gnojnice na zmrzlo zemljišče sploh ne more priporočati. Najbolje je polivati z gnojnico v teku vegetacije in jo s kultivatorjem vedno takoj spraviti v zemljo; z gnojnico nudimo namreč rastlinam tudi nekaj vlage, kar je zlasti v suhih letih zelo koristno in često odločilnega pomena.

Gnojnica mora biti za gnojenje dovolj redka, da se čim bolj vpije v zemljo. Pregosto gnojnico zato po potrebi poprej razredčimo z vodo.

Ker gnojnico z najboljšim uspehom uporabljamo v teku vegetacije, je to pri hmelju združeno z gotovimi težkočami. Vprašanje je namreč, kako zalivati. Pa gre mnogo lažje, kot se misli. Mala hmeljišča enostavno zalivamo s kako primerno posodo, za večja pa si moramo že napraviti poseben sod za enega konja na dovolj ozkem vozu, da ga lahko peljemo med vrste.

Gnojnica je brez dvoma zelo učinkovito domače dušičasto gnojilo, ki se da uspešno uporabiti tudi za hmelj. To najbolje dokazujejo smotreni tozadevni poskusi, ki jih je vršila zadnja tri leta hmeljarska poskusna postaja v Dేశnici na Češkoslovaškem. Poskusi so nesporno dokazali, da

gnojnica lahko popolnoma nadomesti čilski soliter v hmeljarstvu in da ga glede učinkovitosti celó prekaša. Kakor se navadno soliter daje pred cvetom, se je tudi z gnojnico zalivalo pred cvetom, in sicer s 3 l gnojnice, pomešane s 6 l vode k eni rastlini. Pridelek je bil vedno večji v hmeljišču, zalivanem z gnojnico, kakor pa v onem, gnojenim s solitrom. Prav posebno se obnese gnojnica v suhih letih, ko hmelju primanjkuje vlage in je zato za vsako roso izredno hvaležen. Prav kakor pri solitru pa je seveda tudi pri gnojnici treba paziti, da se jo ne da hmelju preveč, dá ne zdivja.

Uporaba gnojnice v hmeljišču je važna zlasti dandanes, ko so cene hmelju nizke in ni denarja za draga umetna gnojila. S smotreno uporabo gnojnice si bo torej tudi hmeljar lahko precej zmanjšal pridelovalne stroške in pridelal obile ter glede kakovosti prvovrstne pridelke.

(Po Dr. O. iz Č. chm.)

Hmeljarstvo v Ameriki

Brez dvoma je bilo gibanje cen na mednarodnem hmeljskem tržišču v sezoni 1936/37 odvisno predvsem od izrednega položaja v Ameriki. Ni si mogoče niti zamisliti, kakšen polom v ceni bi doživel lani žlahtni evropski hmelj, če ne bi hmeljska letina v Ameriki pri vedno večjem konsumu piva in porabi hmelja tako odrekla, da je Amerika sama pogoltnila ves hmelj, ki ga je imela Evropa preveč. Vprav ta okolnost, s katero se je računalo že pri začetku sezone kot zanesljivim činiteljem, pa je tudi vplivala odločilno na potek sezone 1936/37 in gibanje cen. Zato pa bo zanimivo, če si ameriško hmeljarstvo nekoliko bolje ogledamo.

Amerika (USA) je vedno pridelovala hmelj, tudi v času prohibicije, ko ni varila piva. Tako je v letu 1915 pridelala na 18.000 ha 240.000 stotov hmelja, to je ca. 25% svetovnega pridelka. Sicer pa je glasom statistike pridelala

v letu	stotov	na	ha
1915	239.637		18.072
1930	106.215		7.892
1931	119.637		8.661
1932	109.264		8.903
1933	178.935		11.332
1934	186.613		14.893
1935	191.664		15.460
1936	106.029		

Najmanj hmelja je pridelala USA, kakor razvidno, leta 1930 in je imela tedaj tudi najmanjšo

površino nasadov; pozneje pa je svoje hmeljarstvo vedno bolj širila ter ga lani dotirala približno zopet na predvojno površino. Kako strašno slaba hmeljska letina je bila lani v USA je razvidno iz okolnosti, da je pridelek na 17.000 ha znašal komaj 106.000 stotov, dočim predlani na niti 16.000 ha 191.500 stotov, lani torej skoro polovico manj.

Hmelj se prideluje v USA večinoma na obali Pacifika, v državicah Oregon, Washington in Kalifornija. Pred vojno se je pridelalo več hmelja tudi v državici New York, po vojni pa so tu vsi nasadi izginili in šele zadnja leta se je tudi toč pričelo obnavljati hmeljarstvo, ki je bilo glede kakovostne produkcije vedno na prvem mestu. Predlani je bilo v Oregonu 10.400, Washingtonu 2720, Kaliforniji 2.760 in New Yorku 49, torej skupno 15.429 ha hmeljskih nasadov in tudi lani površina ni bila dosli manjša.

Največ hmelja prideluje od nekdanj Oregon, kjer je hmeljsko središče Salem. V Kaliforniji je hmeljarstvo v treh okoliših, Mendocino, Sonoma in Sacramento s središči Butte, Sutter, Yuba, Yolo, American River in Consumnes, v Washingtonu je glavni okoliš Yakima z istoimenskim središčem, znatno manjši pa je Puayallup in Chehalis.

Povprečni pridelek hmelja v USA je prav kakor drugod, kjer se prideluje nežlahtni, grobi hmelj (Anglija, Belgija itd.), znatno višji kakor pa v okoliših žlahtnega hmelja in znaša 14–20 stotov na 1 ha.

Po ugotovitvi »Agricultural Experiment Station« v Oregonu so pridelovalni stroški precej visoki. Pri prvoletnem nasadu znašajo (za žično oporo 4978 din, obdelovanje, gnojenje, zatiranje škodljivcev itd. 3637 din, obiranje, sušenje in basanje 1459 din, ostali stroški, kakor amortizacija, obresti zavarovanja itd. 2158 din) skupno 12.532 din na 1 ha. Seveda pa dá tudi ameriški hmelj prvo leto le nekaj pridelka, ca. 200 kg na 1 ha. Zato so stroški za obiranje, sušenje in basanje prvo leto majhni, pač pa potem zelo visoki. V USA je namreč navada, da hmeljar sam hmelj posuši, žvepla in pobaše, kar pri nas ni običaj. Po točnih ugotovitvah so v letu 1934 skupni pridelovalni stroški znašali 1490 din (samo obiranje 296 din) za kg pri pridelku 12 stotov na 1 ha.

Kakor razvidno, je hmeljarstvo tudi v USA drago in se izplača le pri visokih cenah, ki pa so navadno samo tedaj, če je malo hmelja. Vsekakor pa USA pridelala prejkoslej največ hmelja na svetu in je tam, kjer ne mora biti vprav žlahtni hmelj, prav nevaren konkurent na tržišču.

(Po J. B. iz SHBZ.)

Napačno je:

1. Če obrezuješ hmelj kar tja tjavdan ali celó prepustiš to delo nevesčim delavcem.

2. Če šele sedaj spomladi trosiš apno po hmeljišču in ga pustiš na dežju in vetru nezagrnjenega.

3. Če sedaj takoj spomladi ne založiš hmeljske rastline v zadostni meri s primernim gnojilom, ako nisi réga storil že jeseni.

4. Če se pravočasno ne pobrigaš za primerno škropilnico, ki jo boš nujno rabil.

5. Če nepremišljeno nasedaš brezumni gonji ljudi, ki se jeze, da drugi skrbe za koristi našega hmeljarstva, ko sami niso nič zmogli.

6. Če ne poravnaš naročnine za naš prvi strokovni list »Slov. hmeljar« ali si ga neutegoma ne naročiš, če ga še nimaš.

Pravilno je:

1. Da pri obrezovanju skrbno odrgneš glavo korenike, pravilno obrežeš, morebitne rane izrežeš, zalogo škodljivcev uničiš in obrezline sežgeš; to delo moraš opraviti sam ali pa ga prepustiti le res večim in zanesljivim ljudem.

2. Da trosiš apno le jeseni in ga z odoravanjem zaorješ; če pa že moraš to storiti na vsak način spomladi, posipaj apneni prah po obrezovanju in ga takoj zagrni s prstjo.

3. Da takoj po obrezovanju pognojiš hmeljišče izdatno z dobro vležanim hlevskim gnojem ali umetnimi gnojili in da vsekakor potrosiš na 1000 rastlin tudi vsaj 40 kg kalijeve soli.

4. Da čim prej nabaviš potrebno škropilnico, da bo pri roki, ko jo boš potreboval. Svojim članom nudi najboljšo Holderjevo škropilnico vsake vrste tudi najceneje Hmeljarska zadruga.

5. Da sodiš in presodiš sám vse delo za koristi našega hmeljarstva in nepristransko prisodiš vsakemu, kar mu gre.

6. Da nemudoma poravnaš naročnino za prvi hmeljarsko-strokovni list v naši državi »Slovenski hmeljar«, oziroma ga takoj naročiš, če ga še nimaš.

Razno

Hmeljarsko društvo za Slovenijo ima v nedeljo dne 21. t. m. ob pol 9. uri dopoldne redni letni občni zbor v Roblekovi dvorani v Žalcu. Na dnevnem redu je letno poročilo, volitve glavnega odbora ter razsodišča, predlogi podružnic in slučajnosti. Pravico prisostvovati občnemu zboru imajo vsi člani društva, glasovalno in posvetovalno pravico pa imajo le delegati podružnic.

Pridelek hmelja v Angliji je znašal lani (v Kentu 76.607 q na 4083 ha, Herefordu 22.860 q na 1613 ha, Sussexu 12.298 q na 641 ha in Worcesteru 11.329 q na 765 ha) skupno 128.016 stotov proti 126.136 v letu 1935, torej lani za 1880 stotov več. Površina nasadov je znašala lani 7400 ha proti 7373 ha predlani, lani torej za 27 ha več. Povprečni pridelek na 1 ha je znašal lani 17,3, dočim predlani le 17,1 stotov. Večji pridelek je bil lani v Kentu in Sussexu, manjši pa v Herefordu in Worcesteru.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: V kupčiji je zaenkrat docela mirno. Nekaj zanimanja sicer je za pičle, še preostale zaloge lanskega pridelka, vendar povpraševanja in zaključkov zadnji čas ni bilo.

Vojvodina: V hmeljski kupčiji je razpoloženje prav mirno in so tudi zaključki le redki. Neprodano je še le slabše blago, za katero pa ni dosti zanimanja.

Češkoslovaška: Pri pičlem zanimanju in povpraševanju skoro izključno le za izvoz so cene nekoliko popustile in notira sedaj lanske žateški pridelek 21 do 35 din, Ušički in Roudnicki 11—17 din ter Dubski 4 do 8 din za kg. Zaključna tendenca je mirna, rezerviranost prodajalcev je popustila in cene se nagibajo v prilog kupcev. V Žatcu je znamkovanih doslej 34.425 stotov lanskega pridelka.

Nemčija: Z ozirom na predvideno skrčenje površine hmeljskih nasadov je na tržišču nekaj več povpraševanja, vendar se z večjim prometom računa šele pozneje. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in tako notira za doma lanske Hallertau 52—59 din, Hersbruck 44—47 din in Tettnang 52—61 din za kg. H koncu februarja je bilo neprodanih še 8107 stotov lanskega hmelja, in sicer 5807 stotov znamkovanega, ki je pretežno v rokah trgovcev, in 2300 stotov slabega ter za znamkovanje nesposobnega v posesti NHPD (največ iz okolišev Spalt, Hallertau in Württemberg).

Francija: Pri prav mirni zaključni tendenci notira lanske alzaški hmelj iz druge in tretje roke 16—26 din za kg. Iz prve roke je v glavnem vse razprodano, le v okolišju Burgund je ostalo še nekaj več blaga, ki pa je tako slabo, da se menda ne bo dalo vnovčiti.

Poljska: V hmeljski kupčiji je prejkoslej docela mirno in zaenkrat ne pride do nobenih zaključkov.

Belgija: Pri prav mirni tendenci notira lanske Poperinghe 16 din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa 15 din za kg.

Anglija: V hmeljski kupčiji je sorazmerno mirno razpoloženje. Pivovarne so se z ozirom na vedno večji konsum piva dobro založile in so precej krite. Sicer pa so še neprodane zaloge le pičle. Ugotovilo pa se je, da hmelj, obilo škropljen z bakreno-apneno brozgo v kobuše, precej izgubi na pivovarski vrednosti.

Amerika: Pri nadalje nespremenjeni in bolj mirni tendenci notira domači pridelek lanske 39—45 din, predlanske 28—35 din, letnik 1934 pa 20—25 din in starejši 14—17 din, že zacarinjen inozemski pa lanske 56—70 din in predlanske 43—57 din za kg. Neka večja partija Oregon je bila prodana za tri leta naprej po 22, 17 in 13 din za kg.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

	letos	lani
Nemčija (Spalt), za doma	62	95
Amerika (Oregon)	50	15
inozemski	77	81
Češkoslovaška (Žatec)	35	41
Jugoslavija (savinjski)	30	18
(vojvodinski)	20	14
Francija (alzaški)	26	22
Poljska (wolinjski)	25	16
Belgija (Poperinghe)	16	7

Škropilnice,

hmeljarji, si nabavite, čimprej, da bodo pravočasno na razpolago! Svojim članom dobavlja najboljše Holderjeve škropilnice tudi najceneje HMEJARSKA ZADRUGA, r. z. z o. z. v Žalcu

Za razvedrilo

Tudi poštenje.
Star tat svojemu sinu: »Fant, to ni lepo, da vedno prikriješ svojemu očetu polovico plena. Pošten bodi raje, poštenje največ velja.«

Idealist in realit.

Gledališki ravnatelj: »Vi sploh nimate nič dramatičnega daru. Kako vam je le moglo priti na misel, da postanete igralec?«

Igralec: »Kaj pa naj bi postal drugega, če imam toliko ljubezni do odra?«

Ravnatelj: »Tesar!«

Maturant.

Profesor: »Gospod kandidat, kaj veste o vplivu alkohola na človeški organizem?«

Maturant: »Oprostite, alkohola nisem še nikoli poskusil.«

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je prinjejalozen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Hranilnica Dravske banovine Celje ♦♦ Ljubljana ♦♦ Maribor

Pupilarno vreden zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema vse vrste zavarovanj proti požaru: poslopja, vse premičnine, hmelj, zvonove, steklo, nezgode, vlom, jamstvo, avto-kasko, življenjska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninska zavarovanja »Karitas«.

Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2.

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denar-nega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.